

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Правознавство

Шифр та назва спеціальності
073– Менеджмент

Освітня програма
Міжнародний бізнес
Менеджмент організацій і адміністрування
Проектний менеджмент

Рівень освіти
Бакалавр

Семестр
4

Інститут
ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Кафедра
Права
(306)

Тип дисципліни
Загальна підготовка, обов'язкова

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Гаєвая Олександра Валентинівна

Oleksandra.Haievaia@kpi.edu.ua

Кандидатка юридичних наук, доцент, авторка понад 150 наукових і навчально-методичних публікацій.

Провідна лекторка з курсів: «Правознавство»; «Трудове та господарське право»; «Правове регулювання створення та діяльності стартапів»; «Трудове право, правове регулювання трудових відносин».

Має 5 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір. Член Союзу юристів України. <http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/uk/shtat-kafedru/>

Загальна інформація

Анотація

Курс «Правознавство» надає знання та розвиває навички, необхідні для ефективного керівництва підприємствами, установами та організаціями. В процесі засвоєння курсу студенти дізнаються, як застосовувати різні норми права з метою вдосконалення процесів виробництва, надання послуг та ефективного досягнення стратегічних цілей у діяльності юридичних осіб.

Мета та цілі дисципліни

Засвоєння майбутніми фахівцями нормативно-правових актів чинного українського законодавства міжнародно-правових актів, ратифікованих Україною, які регулюють суспільні відносини, що виникають в нашій державі між фізичними, юридичними особами й державою.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, реферати. Підсумковий контроль – диференційований залік.

Компетентності

ЗК13 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК16 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК06 Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Результати навчання

ПР01. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 годин (4 кредити ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Курс є початковим та потребує знань на рівні середньої освіти. Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: Українська мова (професійного спрямування), Історія та культура України, Філософія.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовуються ігрові методи, акцентується увага на використанні інформаційних технологій у правозастосуванні. Навчальні матеріали розміщені в Teams.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Право як соціальна система.

Поняття й ознаки права. Функції і принципи права. Система права і її структура. Джерела права.

Тема 2. Конституційне право України.

Основи конституційного ладу в Україні. Основи правового статусу людини і громадянина в Україні. Конституційно-правовий статус Верховної ради України. Конституційно-правовий статус президента України. Конституційно-правовий статус органів виконавчої влади в Україні.

Тема 3. Правовий статус людини і громадянина.

Основи правового статусу людини і громадянина. Поняття громадянства Умови прийняття та припинення громадянства України. Права, свободи і обов'язки людини і громадянина.

Тема 4. Цивільне право України як галузь права.

Предмет і метод цивільного права. Цивільне законодавство. Поняття і зміст цивільного правовідношення. Поняття об'єктів цивільного права, їх класифікація.

Тема 5. Суб'єкти та об'єкти цивільного права.

Учасники цивільних правовідносин.

Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин (правоздатність та дієздатність).

Юридичні особи - суб'єкти цивільних правовідносин.

Держава як суб'єкт цивільних правовідносин.

Поняття та види об'єктів цивільного права.

Тема 6. Правочин як основний вид цивільних правовідносин. Цивільно-правовий договір.

Поняття та ознаки правочину. Умови дійсності правочину. Недійсні

правочини та їх наслідки. Поняття, значення та функції договору в цивільному праві. Система

цивільно-правових договорів. Укладення, зміна та розірвання договору. Зміст цивільно-правового договору.

Тема 7. Основи права інтелектуальної власності.

Поняття інтелектуальної власності. Майнові та особисті немайнові права інтелектуальної

власності. Об'єкти права інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Підстави виникнення (набуття) права інтелектуальної власності.

Тема 8. Шлюбні та сімейні правовідносини.

Державна реєстрація шлюбу. Майнові відносини в шлюбі і сім'ї. Особисті немайнові відносини в шлюбі і сім'ї. Припинення шлюбу.

Тема 9. Права та обов'язки батьків та дітей.

Загальні підстави виникнення прав та обов'язків матері, батька і дитини.

Особисті немайнові права та обов'язки батьків і дітей.

Майнові права та обов'язки батьків і дітей.

Влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування (усиновлення, опіка та піклування, прийомна сім'я, усиновлення українських дітей іноземцями).

Тема 10. Трудові правовідносини.

Трудовий контракт як особлива форма трудового договору. Підстави припинення трудових правовідносин. Матеріальна відповідальність працівників. Порядок розгляду індивідуальних спорів та колективних спорів (конфліктів).

Тема 11. Трудовий договір: порядок укладення, зміст та порядок розірвання.

Порядок укладання трудового договору, права та обов'язки сторін. Трудовий контракт – особлива форма трудового договору.

Підстави припинення трудових відносин.

Робочий час і час відпочинку.

Дисципліна праці.

Тема 12. Академічна доброчесність у закладах вищої освіти.

Проект сприяння академічній доброчесності. Фундаментальні цінності академічної доброчесності»

Поняття академічної доброчесності. Академічні спільноти доброчесності. Академічні нечесності.

Дотримання академічної доброчесності. Порушення академічної доброчесності. Академічна відповідальність. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах. Форми та види академічної відповідальності закладів освіти.

Тема 13. Правові засади дотримання суспільної та академічної доброчесності серед здобувачів освіти.

Міжнародні норми та законодавчі акти України, як джерела встановлення академічної доброчесності. Принципи академічної доброчесності. Порушення академічної доброчесності та відповідальність за їх скоєння. Етичні кодекси академічної доброчесності.

Тема 14. Основи адміністративного та кримінального права України.

Адміністративні правовідносини: поняття та їх види. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень. Кримінальне право як галузь права. Поняття кримінального правопорушення та відповідальність за його скоєння. Порядок притягнення до адміністративної та кримінальної відповідальності.

Тема 15. Корупція як соціальне явище.

Історичне коріння корупції. Поняття корупції, її ознаки, форми й види. Причини корупції та її наслідки. Конфлікт інтересів: зміст поняття, види за законодавством України та зв'язок із корупцією.

Тема 16. Основні напрями антикорупційної діяльності в Україні та їх правове регулювання.

Корупція: поняття, ознаки і види. Корупційна злочинність: причини та умови. Наслідки корупції. Юридична відповідальність та корупційні діяння. Основні заходи боротьби з корупцією (доброчесність, прозорість, підзвітність). Заходи запобігання корупції та їх види.

Теми практичних занять

Тема 1. Право: основні поняття.

Право: поняття, ознаки, функції. Система права та її структура. Джерела права. Закони та підзаконні акти. Правові системи світу.

Тема 2. Конституційне право України.

Конституція України – Основний Закон держави. Загальна характеристика Конституції України. Конституційний лад в Україні. Поняття громадянства України. Умови прийняття до громадянства

Тема 3. Цивільні правовідносини.

Поняття, зміст та ознаки цивільних правовідносин. Майнові правовідносини, їх характеристика. Особисті немайнові правовідносини. Право власності, його види. Набуття та припинення права власності.

Тема 4. Суб'єкти цивільного права.

Учасники цивільних правовідносин. Поняття і загальна характеристика цивільної правоздатності і цивільної дієздатності. Юридичні та фізичні особи як учасники цивільних правовідносин. Особисті немайнові права фізичних та юридичних осіб та їх захист. Майнові права фізичних та юридичних осіб.

Тема 5. Шлюбні та сімейні правовідносини.

Поняття шлюбу та сім'ї. Державна реєстрація шлюбу. Майнові відносини в шлюбі і сім'ї. Особисті немайнові відносини в шлюбі та сім'ї. Припинення шлюбу.

Тема 6. Трудові правовідносини.

Правова організація працевлаштування громадян. Трудовий контракт як особлива форма трудового договору. Робочий час і час відпочинку. Заробітна платня. Порядок розгляду трудових спорів.

Тема 7. Основні правові підстави та принципи забезпечення академічної доброчесності та їх застосування у професійній діяльності.

Проект сприяння академічній доброчесності. Фундаментальні цінності академічної доброчесності», Поняття академічної доброчесності. Академічні спільноти доброчесності. Академічні нечесності. Дотримання академічної доброчесності. Порушення академічної доброчесності. Академічна відповідальність. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах. Форми та види академічної відповідальності закладів освіти.

Тема 8. Основи адміністративного права України і кримінального права в Україні. Запобігання та протидія корупції в усіх сферах суспільного життя.

Адміністративне право як галузь права. Предмет та метод адміністративного права України. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень. Кримінальне право як галузь права. Предмет та метод кримінального права України. Поняття кримінального правопорушення та відповідальність за його скоєння. Поняття та мета покарання. Система і види покарань. Поняття, сутність та форми корупції. Засади антикорупційної політики в Україні. Конфлікт інтересів та інші обмеження щодо запобігання корупції. Дотримання законодавства про конфлікт інтересів та обмежень щодо запобігання корупції.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до семінарських занять та самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (офіційні сайти органів державної влади, судових органів влади) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

1. Правознавство: хрестоматія / Л. В. Перевалова, В. Г. Вергун, Г. М. Гаряєва, О. В. Гаєвая, І. В. Лисенко, О. В. Кузьменко. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 220 с. – Режим

доступу: <http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2019/06/Pravoznavstvo.-HRESTOMATIYA.doc>

2. Правове регулювання внутрішнього ринку Європейського Союзу : навч.-метод. посіб. / Л.В. Перевалова, О.В. Гаєвая, Г.М. Гаряєва. Харків : ФОП Панов А.М., 2020. 68 с. – Режим доступу: <http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2021/05/NMP-PR-VR-YES-2020.docx>

3. Тезаурус з правознавства: Перевалова Л.В., Гаєвая О.В., Гаряєва Г.М., Кузьменко О.В., Лисенко І.В., Ткачов М.М. Харків: НТУ «ХПІ», 2021. 194с. – Режим доступу: http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2021/09/tezaurus_vychitka-eng-16.06.2021docx-1.docx

4. Правові засади управлінської діяльності: навч.-метод. посіб. / Л.В. Перевалова, О.В. Гаєвая, Г.М. Гаряєва, І.В. Лисенко. Харків : ФОП Панов А.М., 2020. 50 с. – Режим доступу: <http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2020/10/Methodposibnik-PZUD-2-1.docx>

5. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з правових дисциплін для студентів заочної форми навчання усіх спеціальностей: О. В. Гаєвая, Г. М. Гаряєва, І. В. Лисенко, Л. В. Перевалова. Харків: НТУ «ХПІ», 2021. 128 с. – Режим доступу: http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2021/06/Methodichni-vkazivki_dlya-napisannya-kr-dlya-zo-1-1.docx

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді диференційованого заліку (40%) та поточного оцінювання (60%).

Диференційований залік: усне завдання (2 запитання з теорії) та усна доповідь.

Поточне оцінювання: 2 онлайн-тести та вирішення практичних завдань (по 20%).

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
В		
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Шкала оцінювання

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ

«ХПІ» розміщено на сайті: https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/?page_id=208

Погодження

Силабус погоджено

28.08.2024

Завідувач
кафедри Ірина
ЛИСЕНКО

28.08.2024

Гарант ОП
Олена ЧАЙКОВА

28.08.2024

Гарант ОП
Олена ЛІНЬКОВА

28.08.2024

Гарант ОП
Петро ФОЦІЙ

